

Q&A Webinar “Allergene stoffen”

Q&A

We beantwoorden hieronder de vragen die jullie tijdens het Webinar hebben gesteld. Staat uw vraag er niet bij of heeft u achteraf nog vragen over de stof? Mail uw vraag naar:

training@stoffenmanager.com

Q: *Waarom wordt er niet gesproken over het toepassen van de arbeidshygiënische strategie?*

A: Op sheet 20 staat de arbeidshygiënische strategie benoemd. Het toepassen hiervan is heel belangrijk in het voorkomen van blootstelling aan allergenen.

Q: *Als alveolitis tijdig wordt ontdekt, voor er littekenweefsel ontstaat, zijn de gevolgen dan ook blijvend?*

A: De longblaasjes kunnen dan wel herstellen, maar de sensibilisatie heeft al opgetreden en is blijvend. Op het moment dat er weer blootstelling plaats vindt aan het allergeen, zal er weer een reactie komen en ontstaan er klachten.

Q: Kan iemand gesensibiliseerd raken als de blootstelling onder de grenswaarde blijft?

A: Ja. Ook al is de blootstelling beheerst (onder de grenswaarde) kan sensibilisatie ontstaan. Dit heeft te maken met de genetische aanleg van personen, de frequentie, duur en hoogte waarmee blootstelling plaats vindt en andere factoren. Het voorkomen van blootstelling is dus de eerste stap!

Q: Kan ik "pech" lezen als "we weten het niet"?

A: Min of meer, maar het is niet zo zwart-wit. Er is veel bekend over de werking van allergenen op het menselijk lichaam. Ook zijn er gegevens bekend van bepaalde genetische aanleg die de kans op sensibilisatie kunnen verhogen. Er is alleen voor heel veel allergenen nog geen of heel weinig onderzoek naar de factoren die hier aan kunnen bijdragen. Doordat er steeds meer bekend wordt en meer onderzoek wordt uitgevoerd zullen we hier meer inzicht in krijgen. Net als voor veel andere ziekten is het gevoelig zijn voor het ontwikkelen van een sensibilisatie (en allergie) vaak een combinatie van een heleboel variabelen

Q: Veel stoffen kunnen dus allergeen zijn, dit is per persoon verschillend. Hoe ga je dit preventief bijbrengen bij werknemers?

A: Het begint bij het creëren van bewustwording. Dit kan door bijvoorbeeld het organiseren van voorlichting over allergenen aan werknemers. Daarnaast is het belangrijk dat de werkgever in kaart brengt welke allergenen er binnen het bedrijf aanwezig zijn. Dan moet de arbeidshygiënische strategie worden toegepast om de blootstelling te voorkomen. Als voorkomen niet mogelijk is moet de strategie worden toegepast om de blootstelling zo laag mogelijk te krijgen.

Q: Is dit ook iets wat kan spelen in de schoonmaakbranche met huishoudelijk stof?

A: Ja zeker. In de schoonmaakbranche zijn verschillende chemische stoffen met sensibiliserende eigenschappen. Maar ook biologische agentia zijn relevant voor de schoonmaakbranche, ook in een huishoudelijke setting. Met behulp van de Allergenenlijst Stoffenmanager® kunt u hier inzicht in krijgen. U kunt namelijk zoeken op de allergengroep. Binnenkort zullen ook de relevante sectoren te doorzoeken zijn in deze lijst.

Q: Bestaat er al een wettelijke verplichting om allergene stoffen te vervangen?

A: Nee, er bestaat (nog) geen wettelijke verplichting. Doordat er steeds meer aandacht is vanuit de overheid en de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA) is het mogelijk dat dit in de toekomst wel zal gebeuren.

Q: Moet dan niet de grenswaarde voor dit specifieke stof niet aangepast worden?

A: De grenswaarden voor werk gerelateerde allergenen worden in Nederland vastgesteld door de Sociaal Economische Raad (SER). Voor meer informatie over hoe een grenswaarde tot stand komt kunt u terecht op de volgende website: <https://www.ser.nl/nl/thema/arbeidsomstandigheden/Grenswaarden-gevaarlijke-stoffen/Hoe-komen-grenswaarden-tot-stand>

Q: Heeft een longfunctietest zin (bijv. als onderdeel van het AGO) bij blootstelling aan allergenen (bijv. isocyanaten)?

A: Ja, dit kan een onderdeel uitmaken van een PAGO/PMO onderzoek. De inzet hiervan moet altijd worden besproken met een arbeidshygiënist en de bedrijfsarts.

Q: In hoeverre kun je als werkgever aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van stoffen waarvan wij op dit moment niet weten dat daar een sensibilisatie voor kan ontstaan.

A: Je bent als werkgever verplicht om alle gevaarlijke stoffen, zoals chemische en biologische agentia te inventariseren. Hierbij dien je gebruik te maken van wettelijke lijsten maar ook lijsten die aan de huidige stand ter techniek en wetenschap voldoen. Je kunt als werkgever dus niet alleen leunen op het SDS/VIB van de leverancier. Daarnaast zijn er ook veel stoffen die geen SDS/VIB hebben. Voor dit soort stoffen moet je als werkgever zelf alert zijn op blootstelling aan potentiële allergenen. Door gebruik te maken van de Allergenenlijst Stoffenmanager® kunt u hier belangrijke stappen in nemen.

Q: Sensibiliserende stoffen is blijkbaar een groot probleem in de bakkerswereld. Hoe wordt hier in deze branche mee omgegaan?

A: In de branche is al jarenlang aandacht voor deze problematiek. Preventie, bewustwording en het nemen van maatregelen staan hier centraal. Er wordt aandacht besteed aan het voorkomen van blootstelling en het stofvrij werken. Meer informatie kunt u vinden op: <https://bakbekwaam.nl/leidinggevenden/stofvrij-werken/>

Q: Is een algemene longfunctie onderzoek voldoende om bv beginnende allergieën al op te pikken of zijn er andere manieren geschikt voor een PMO of PAGE

A: Een longfunctietest kan zeker worden ingezet om negatieve effecten op de luchtwegen vroegtijdig te signaleren. De inzet hiervan dient altijd overlegd te worden met de bedrijfsarts.

Q: DME en endotoxines zijn geen allergenen toch?

A: Diesel Motor Emissie (DME) is geen bekend allergeen. DME valt wel onder de categorie CMR. Hiervoor zijn wettelijke aanvullende verplichtingen t.a.v. het voorkomen van blootstelling en registratie. Endotoxines zijn wel allergenen.

Q: Onder welke klasse biologische agentia vallen allergenen?

A: Er zijn geen echte klassen te onderscheiden als we het hebben over allergenen. Wel kun je, aan de hand van een beschikbare grenswaarde, afleiden hoe potent een allergeen is. Zo zijn enzymen (alfa-amylase, 10 ng/m³) heel potent in vergelijking met meelstof (1,2 mg/m³).

Q: Moet er op de MSDS ook vermeld staan dat het product of component sensibiliserend is? Niet alle producten met H317 zullen sensibiliserend zijn.

A: Volgens de REACH wetgeving moet het (M)SDS/VIB aan verschillende eisen voldoen. Of een product een bepaalde H-zin toegekend moet krijgen (bijvoorbeeld H317) is vastgelegd in de CLP (en GHS) regelgeving. Alle geharmoniseerde classificaties van de componenten moeten daarbij worden overgenomen door de fabrikant. Echter, hierbij zijn ook nog bepaalde concentratiegrenzen van toepassing. Deze grenzen bepalen vervolgens of het product een bepaalde H-zin moet krijgen. Kortom, het (M)SDS/VIB moet voldoen aan REACH. Als er een H-zin op het (M)SDS/VIB staat die duidt op sensibiliserende effecten moet je deze meenemen in de inventarisatie van allergenen. Als er geen H-zin is toegekend kun je gebruik maken van de Allergenenlijst Stoffenmanager® om zeker te weten dat een product geen allergenen of sensibiliserende stoffen bevat. Er is dus geen directe verplichting vanuit REACH om dit te benoemen. Wel zijn er regels voor het toekennen van specifieke H-zinnen die duiden op sensibiliserende eigenschappen (H317 voor huid en H334 voor inhalatie).

Q: Is de lijst meer uitgebreid dan de Excellijst die via NKAL gepubliceerd staat?

A: Ja, de lijst is bijna verdubbeld in het aantal allergenen. Ook zijn alle bronnen geüpdatete en is er extra informatie beschikbaar t.o.v. de lijst uit 2012.

Q: Naast de AH strategie zijn handschoenen voor biociden afdoende (isthiozolione groep) om huidallergie te voorkomen?

A: Om te voorkomen dat huidallergie kan ontstaan is het toepassen van de arbeidshygiënische strategie de eerste stap. Bescherming van het lichaam, van de handen en het hanteren van goede hygiënische protocollen is daarnaast van groot belang. Ook het juiste type handschoenen (materiaal, dikte enz.) is belangrijk.

Q: Kan de cursus ook via de werkgever gegeven worden?

A: Ja, de cursus kan ook via de werkgever worden gegeven. In de REACH Annex staat beschreven waar de training aan moet voldoen.

Q: Gaat Stoffenmanager® in de toekomst ook een training voor diisocyanaten verzorgen?

A: Als u hier interesse in heeft kunnen wij uiteraard met u meedenken en kijken of we een training op maat voor u kunnen verzorgen. Voor vragen over de mogelijkheden van trainingen kunt u contact opnemen via training@stoffenmanager.com

Q: Is er een gradatie van allergene stoffen? Net zoals verschillende ADR klassen, heb je dit ook voor allergene stoffen (severity).

A: Nee, er zijn echte klassen of gradaties voor allergenen.

Q: Is de allergenenlijst ook beschikbaar via de zoekpagina van de RIVM?

A: Nee, de lijst is exclusief via Stoffenmanager® te benaderen.

Q: Is er al een mogelijkheid om de diisocyanaten automatisch te identificeren in Stoffenmanager zoals de CMR-stoffen?

A: U kunt isocyanaten opzoeken via het nieuwe onderdeel "allergenen" onder "inventariseren". Als u de Allergenenlijst Stoffenmanager® aan heeft staan kunt u ook uw productenoverzicht doorlopen om te zien of u producten heeft met componenten die op de lijst voorkomen. U kunt deze producten herkennen aan een geel klembord icoon, het teken van de gevaarlijken in Stoffenmanager®.

Q: In mijn bedrijf word er veel gewerkt met concentraat parfum waarvan niet altijd 100% de samenstelling van bekend is. Hoe kunnen wij weten welke stoffen sensibiliserend zijn. Dit voor mogelijk toekomstige Arbo inspecties.

A: Gebruik hiervoor de Allergenenlijst Stoffenmanager®. Deze is vrij te doorzoeken via "inventariseren" -->"allergenen". U kunt hier op CAS-, EC-nummer of naam zoeken. Ook kunt u zoeken op allergengroep waarna u vervolgens kunt kijken of deze allergenen in uw product(en) voorkomen. Uiteraard kunnen wij u ook verder helpen bij dit soort vraagstukken. Ons consultancy team bied verschillende mogelijkheden aan voor aanvullende ondersteuning. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met info@stoffenmanager.com

Q: hoe kan er een koppeling gemaakt worden tussen de allergenen lijst in Stoffenmanager en de products/substances?

A: Dit doet u door de Allergenenlijst Stoffenmanager® aan te zetten via uw bedrijfsinstellingen. Vervolgens kunt in het productoverzicht of het componentenoverzicht zoeken op producten (of componenten) die voorkomen op de lijst.

Q: wat voor gevolgen heeft een beroepsziekte veroorzaakt door allergenen op de werkvloer voor een werkgever?

A: De gevolgen voor een werkgever zijn groot. De werkgever moet tijd en geld investeren in het nemen van maatregelen om de blootstelling te verlagen, de werkgever heeft extra kosten voor eventueel uitval van de werknemer, de werkgever moet mogelijk investeren om aangepast werk te faciliteren voor de werknemer, de werkgever van aansprakelijk worden gesteld voor medische kosten enz. Langdurig ziekteverzuim brengt allerlei negatieve gevolgen met zich mee voor de werknemer, maar ook voor de werkgever. Deze gevolgen zijn economische, praktisch maar ook ethisch. Het voorkomen van het ontstaan van beroepsziekten door blootstelling aan allergenen is dus het allerbeste!

Q: De msds is niet altijd voor de werknemer beschikbaar. Hoe moet dan de werknemer ermee omgaan?

A: Als werkgever ben je verplicht om werknemers informatie te geven over het werken met gevaarlijke stoffen en biologische agentia. Er moet een werkplekinstructiekaart beschikbaar worden gesteld voor de werknemer. Hierop moet alle informatie staan die nodig is om veilig te kunnen werken.

Q: Allergenen moeten toch op de SDS aangegeven worden?

A: Volgens de REACH wetgeving moet het (M)SDS/VIB aan verschillende eisen voldoen. Of een product een bepaalde H-zin toegekend moet krijgen (bijvoorbeeld H317) is vastgelegd in de CLP (en GHS) regelgeving. Alle geharmoniseerde classificaties van de componenten moeten daarbij worden overgenomen door de fabrikant. Echter, hierbij zijn ook nog bepaalde concentratiegrenzen van toepassing. Deze grenzen bepalen vervolgens of het product een bepaalde H-zin moet krijgen. Kortom, het (M)SDS/VIB moet voldoen aan REACH. Als er een H-zin op het (M)SDS/VIB staat die duidt op sensibiliserende effecten moet je deze meenemen in de inventarisatie van allergenen. Als er geen H-zin is toegekend kun je gebruik maken van de Allergenenlijst Stoffenmanager® om zeker te weten dat een product geen allergenen of sensibiliserende stoffen bevat. Er is dus geen directe verplichting vanuit REACH om dit te benoemen. Wel zijn er regels voor het toekennen van specifieke H-zinnen die duiden op sensibiliserende eigenschappen (H317 voor huid en H334 voor inhalatie). Andersom hebben veel allergenen geen SDS. Daarbij kan de lijst Allergenen een hulpmiddel zijn in het opsporen van allergenen.

Q: Is het verplicht om de sensibiliserende stof te vermelden in rubriek 3 in het MSDS?

A: Volgens de REACH wetgeving moet het (M)SDS/VIB aan verschillende eisen voldoen. Of een product een bepaalde H-zin toegekend moet krijgen (bijvoorbeeld H317) is vastgelegd in de CLP (en GHS) regelgeving. Alle geharmoniseerde classificaties van de componenten moeten daarbij worden overgenomen door de fabrikant. Echter, hierbij zijn ook nog bepaalde concentratiegrenzen van toepassing. Deze grenzen bepalen vervolgens of het product een bepaalde H-zin moet krijgen. Kortom, het (M)SDS/VIB moet voldoen aan REACH. Als er een H-zin op het (M)SDS/VIB staat die duidt op sensibiliserende effecten moet je deze meenemen in de inventarisatie van allergenen. Als er geen H-zin is toegekend kun je gebruik maken van de Allergenenlijst Stoffenmanager® om zeker te weten dat een product geen allergenen of sensibiliserende stoffen bevat. Er is dus geen directe verplichting vanuit REACH om dit te benoemen. Wel zijn er regels voor het toekennen van specifieke H-zinnen die duiden op sensibiliserende eigenschappen (H317 voor huid en H334 voor inhalatie).

Q: We hebben geleerd dat de hoeveelheid sensibiliserende stof erg laag kan zijn als er al een allergische reactie aanwezig is. Erg kleine hoeveelheden van componenten worden nu niet altijd vermeld op het MSDS. Je kom er dan niet achter dat deze stof aanwezig is in het product."

A: Dat klopt, daarom is bewustwording van de bestaande allergenen ook zo belangrijk. Daarnaast kun je dus gebruik maken van de Allergenenlijst Stoffenmanager® om deze producten en componenten op te sporen, ook al staan ze niet op het (M)SDS/VIB aangegeven.

Uw volgende stap

Bent u enthousiast over de basistraining en Stoffenmanager®? Maak eenvoudig een (gratis) basis account aan en probeer Stoffenmanager® zelf! Heeft u al een account, dan kunt u zich inschrijven voor de Stoffenmanager® training 1. In deze training leert u hoe u producten kunt invoeren, gaan we dieper in op de wetgeving over gevaarlijke stoffen, het CMR-register en het genereren van Werkplekinstructiekaarten (WIKs).

Email: info@stoffenmanager.com

Telefoon: +31 20 7920013

LinkedIn: Connect met ons op [LinkedIn](#)

Nieuwsbrief: Schrijf u in op de [nieuwsbrief](#) en blijf op de hoogte van de laatste trainingen

'Samen werken we aan een veilige en gezonde werkplek!'

